RUD LIMBURG NOORD

KADERNOTA RUD LIMBURG NOORD 2020

22 oktober 2018

1. Inleiding

De Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD LN) is een samenwerkingsverband tussen de 15 gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en de Provincie Limburg. De RUD LN is met ingang van 1 januari 2018 omgevormd tot een gemeenschappelijke regeling.

In de Wet gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat het Algemeen Bestuur voor 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders toestuurt naar de raden en staten van haar deelnemers.
Om tijdig over een vastgestelde begroting 2020 te beschikken zal het Dagelijks Bestuur de ontwerpbegroting 2020 uiterlijk 29 maart aan de raden en staten toesturen.
In de voorliggende kadernota 2020 zijn de uitgangspunten voor de begroting 2020 opgenomen. De kadernota is tot stand gekomen na afstemming met financieel adviseurs van de deelnemers en de adviesraad van de RUD LN, bestaande uit de secretarissen van de deelnemers.

2. Doelstelling, takenpakket en werkwijze RUD LN

In het beslisdocument van de GR RUD Limburg Noord zijn de missie en visie opgenomen die richtinggevend zijn voor de organisatie van de RUD Limburg Noord.

De RUD LN heeft met haar deelnemers een gezamenlijke verantwoordelijkheid om:

- de kwaliteit van dienstverlening aan burgers, bedrijven en belanghebbenden te verbeteren bij de uitvoering van VTH-taken;
- de kwaliteit, veiligheid en gezondheid van de leefomgeving te verbeteren.

De RUD LN is daarbij een flexibele organisatie die zich verhoudt tot de ontwikkelingen in de omgeving.

De RUD LN draagt zorg voor de uitvoering van tenminste het wettelijke basistakenpakket als bedoeld in artikel 7.1 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Daarnaast kan een deelnemer de uitvoering van het milieutakenpakket voor niet RUD inrichtingen, het WABO takenpakket en desgewenst APV en bijzondere wetten onderbrengen bij de RUD LN. De uit te voeren werkzaamheden worden vastgelegd in dienstverleningsovereenkomsten.

De vastgestelde missie en visie zijn de basis om onze inhoudelijke ambitie aan te blijven toetsen. Wel zijn er veranderde omstandigheden in onze omgeving die grote invloed kunnen hebben op de koers (ambitie) van de RUD Limburg Noord. De belangrijkste prioriteiten voor de komende jaren zijn de omgevingswet en het thema duurzaamheid/ energie. Daarnaast is de implementatie van het gezamenlijke VTH-systeem een belangrijke. Dit systeem draagt als middel in grote mate bij aan het uitvoering kunnen geven aan onze missie en visie. In hoofdstuk 3 zijn naast deze prioriteiten ook nog anderen benoemd en nader beschreven.

In het beslisdocument is de ambitie uitgesproken om per 1-1-2020 uit te groeien naar een organisatie die het Wabo-brede takenpakket uitvoert. De ontwikkelingen rondom de omgevingswet en de wet kwaliteitsborging kunnen voor een andere invulling van taken binnen het fysieke domein zorgen. De Wabo gaat per 1-1-2021 op in de Omgevingswet. Reden te meer om in de evaluatie van de RUD begin 2020 deze ambitie tegen het licht te houden. Op basis van de resultaten van de evaluatie zullen wij in 2020 een plan van aanpak rondom deze ambitie opstellen of deze ambitie herijken.

Voor de uitvoering van VTH-taken wordt gebruik gemaakt van de expertise die aanwezig is bij de deelnemers. Ook het loket voor het indienen van vergunningaanvragen, meldingen en klachten en besluitvorming over vergunningen en handhavingszaken is belegd bij de individuele deelnemers.

Om kwaliteit van uitvoering en onderlinge afstemming te borgen is het coördinatiecentrum ingesteld. Het coördinatiecentrum is verantwoordelijk voor:
1. centrale programmering, incl. uitwisseling specialistische inzet tussen de deelnemers;
2. het borgen van eisen om te kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria;
3. sturing op kwaliteit van de medewerkers (opleiding en training en vlieguren);
4. auditeren van de resultaten van de deelnemers (voortgangsbewaking op de planning en steekproefsgewijze beoordeling van de kwaliteit van proces en inhoud);
5. het opstellen van evaluaties en verbetervoorstellen.

3. Beleidskaders en ontwikkelingen

De kadernota voor 2020 wordt reeds in november en december 2018 door het Dagelijks Bestuur, respectievelijk Algemeen Bestuur vastgesteld. Het is daarom niet mogelijk alle invloeden te voorspellen. In onderstaande paragrafen zijn de beleidskaders benoemd die een belangrijke rol spelen bij de uitvoering van de VTH-taken door de RUD LN en haar deelnemers zoals in hoofdstuk 2 reeds benoemd. Bij de verschillende onderwerpen is tevens aangegeven welke ontwikkelingen er spelen.

3.1 Wettelijk kader VTH

Op 14 april 2016 is de Wet VTH in werking getreden. Het doel van deze wet is een veilige en gezonde leefomgeving te waarborgen. De wet regelt de randvoorwaarden voor gemeenten en Provincies om tot een hogere kwaliteit van handhaving te komen. Zo is het basistakenpakket van de omgevingsdiensten wettelijk verankerd en zijn gemeenten en provincies verplicht een verordening kwaliteit VTH te hebben.

Het wettelijk kader is middels het Besluit omgevingsrecht (Bor) verder uitgebreid. In de Bor is vastgelegd welke werkzaamheden onder het basistakenpakket vallen. Tevens is bepaald dat de bevoegde gezagen een gezamenlijk uitvoeringsniveau voor de basistaken dienen vast te stellen en de uitkomst daarvan dienen te monitoren. Binnen de RUD LN is hier invulling aan gegeven door een regionale probleemanalyse op te stellen en een gezamenlijk minimumniveau van controlefrequenties (kentallen) vast te stellen.

3.2 Omgevingswet

De omgevingswet betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving, die gaat over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De herziening heeft een grote impact op de manier van werken, de cultuur, het juridisch en technisch instrumentarium en grote gevolgen voor de bevoegde gezagen en organisaties die bij de wet betrokken zijn. De wet beoogt het vergroten van de inzichtelijkheid en het gebruikersgemak, het versnellen van de besluitvorming, meer lokale afwegingsruimte en een samenhangende benadering. Met deze wet worden 26 wetten naar 1 wet teruggebracht en worden 120 AMvB's samengevoegd in 4 nieuwe AMvB's.

De omgevingswet zal naar verwachting in 2021 worden ingevoerd. De gemeenten in Noord en Midden Limburg hebben een regionaal platform omgevingswet ingesteld om zich voor te bereiden op de komst van de omgevingswet en wat hiervan mogelijk de impact is op de samenwerkingsafspraken. Deze groep, waar vooral projectleiders in vertegenwoordigd zijn, hebben de samenwerking gezocht met de VTH collegae binnen de RUD om beleid en uitvoering beter op elkaar af te stemmen.

Waar in 2019 de kwaliteitscriteria 2.1 zijn geactualiseerd naar versie 2.2, worden in 2021, naar verwachting gelijktijdig met de omgevingswet de kwaliteitscriteria 3.0 vastgesteld. De wijzigingen

die de omgevingswet met zich meebrengt zullen verwerkt worden in deze versie. Als grote verandering zullen naar verwachting hier ook benodigde competenties per deskundigheidsgebied worden opgenomen.

Gezien de omgevingswet en de kwaliteitscriteria 3.0 wordt door de RUD LN ingezet op trainingen van houding en gedrag. De stelselherziening vraagt om een andere manier van werken. Van nee tenzij naar ja mits. Om er zorg voor te dragen dat de gemeentelijk medewerkers hierop zijn voorbereid wordt in RUD verband een aanpak opgezet voor trainingen in houding en gedrag.

Een belangrijke pijler is de invoering van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). In 2024 dient alle relevante informatie over de leefomgeving met een klik beschikbaar te zijn via het Digitale stelsel. Dit leidt ook tot grote aanpassingen in de inrichting en uitvoering van VTH-processen. Hierop wordt reeds voorgesorteerd met de aanschaf van een gezamenlijk VTH-systeem (zie paragraaf 3.4).

3.3 Wet private kwaliteitsborging bouwen
De Minister is voornemens om de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen gelijk met de nieuwe omgevingswet in te laten gaan, de beoogde invoeringsdatum is gelijktijdig met de omgevingswet in 2021.
Het wetsvoorstel regelt de invoering van een nieuw stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen. Hiermee wordt de positie van de particuliere en zakelijke bouwconsument versterkt. Door de toenemende complexiteit in de bouw vind men dat een herziening van het huidig stelsel van kwaliteitsborging noodzakelijk is.
De wet moet enerzijds de bouwkwaliteit een impuls geven, maar anderzijds geen verdere juridisering of kostenverhoging in de hand werken.
De kern van het wetsvoorstel is dat:

- Kleine bouwwerken en verbouwingen vrij zijn van toets Bouwbesluit 2012.
- De gemeente controleert of een aannemer werkt met een goedgekeurde methode voor kwaliteitsbewaking.
- De toetsing aan het Bouwbesluit 2012 van nieuwbouw en verbouw bij de vergunningverlening door de gemeente vervalt.
- Private partijen methodes ontwikkelen voor kwaliteitsbewaking om te zorgen dat aannemers zich houden aan de bouwtechnische eisen uit het Bouwbesluit 2012.
- Een onafhankelijke publieke toelatingsorganisatie oordeelt of een voorgestelde methode voor kwaliteitsbewaking voldoet aan de eisen.

Indien deze wet daadwerkelijk wordt doorgevoerd betekent dit dat voor de gemeente grotendeels de technisch-inhoudelijke toetsing aan het Bouwbesluit vervalt en er een aantal voornamelijk administratieve taken bijkomen.
De bevoegde gezagen zijn verantwoordelijk voor deze taken. Echter een aantal bevoegde gezagen hebben deze taken ingebracht in de RUD LN.
Indien de wet wordt aangenomen zal ook het jaar 2020 gebruikt worden om met de bevoegde gezagen te inventariseren wat dit voor ons allen betekent.
Wat betekent dit in mankracht maar ook in een veranderende rol van medewerkers. Dient de RUD LN te faciliteren bij het omscholen van medewerkers etc. De RUD LN zal hier actief over in gesprek gaan met de bevoegde gezagen. Vooralsnog wordt ingeschat dat deze wet sec voor de RUD LN geen financiële impact heeft, behalve in de ondersteunende, faciliterende en organiserende rol bij de bevoegde gezagen.
Uiteraard kan dit wel een financiële impact op de bevoegde gezagen zelf hebben, gezien de wet invloed heeft op de inzet van capaciteit en veranderende inzet van capaciteit.

3.4 Gezamenlijk VTH-systeem
Om de informatievoorziening voor de uitwisseling van werkzaamheden en de monitoring op kwaliteit en kwantiteit te borgen is het noodzakelijk om te beschikken over een gezamenlijk VTH systeem. In oktober 2018 is (voorlopig) gegund aan ROXIT BV. In de aanbestedingsprocedure is rekening gehouden met de mogelijkheid om alle Limburgse overheidsorganisaties aan te laten sluiten op deze applicatie. De implementatie van het VTH systeem wordt afgerond in 2020. Met de implementatie van het VTH systeem is onze regio klaar voor de omgevingswet op ICT vlak.

Naast de implementatie van ons VTH systeem gaan wij ook kijken naar innovatieve manieren van toezicht. Denk bijvoorbeeld aan het kunnen inlezen van logsystemen van installaties, waardoor minder daadwerkelijke toezichtscontroles uitgevoerd hoeven te worden.
De financiële uitwerking daarvan volgt in een later stadium.

3.5 Energie
De klimaattop in Parijs (2015) heeft laten zien dat de urgentie om extra stappen te zetten tegen klimaatverandering nu groter is dan ooit. Afgesproken is dat de landen de wereldwijde klimaatopwarming tot 2100 beperkt willen houden tot 1,5 graad ten opzichte van het pre-industriële tijdperk. Intensivering van energiebesparing, en het vergroten van het aandeel duurzaam opgewekte energie (van fossiele energie naar duurzame energieopwekking) zijn belangrijke speerpunten van overheden.
Daarnaast is in het Energieakkoord 2013 vastgelegd dat gemeenten en Provincies prioriteit moeten geven aan handhaving van de energiebesparingsverplichtingen in de Wet milieubeheer. De wetgeving rond energiebesparing bij bedrijven wordt steeds verder uitgebreid: zogenoemde erkende maatregelen zijn vastgesteld, er geldt een verplichting voor het opstellen van energieaudits (in het kader van de EED) en er komt een Energie Prestatie Keuring (EPK). Hierdoor kan gericht toezicht gehouden worden op bedrijven die nog niet voldoen aan de energiebesparingsplicht van het Activiteitenbesluit.

In 2017 en 2018 is met behulp van tijdelijke financieringsmiddelen een team van energiespecialisten opgericht.
Na een uitgevoerd onderzoek door een extern bureau in samenwerking met de beleidsmedewerkers van de partners en de energiespecialisten is besloten om alle energie taken bij de RUD LN te beleggen, bij deze opgeleide specialisten. Op deze manier kunnen efficiency voordelen worden behaald. Net als een gelijke aanpak in de regio (level playing field) als ook de kwaliteitsborging.
Gezien het grote besparingspotentieel dat mogelijk is bij grootverbruikers is eveneens besloten om vanaf 2019 als minimumvariant in de RUD Limburg Noord het toezicht op grootverbruikers op te nemen in de uitvoeringsprogramma's. In 2020 vindt continuering van dit thema plaats.

3.6 Ketensamenwerking
Het in 2018 opgestarte traject om de ketensamenwerking in Limburg Noord te verbeteren heeft geresulteerd in gezamenlijke controles en de eerste stappen naar betere gegevensuitwisseling. In 2020 wordt de opgedane kennis en ervaring in deze hernieuwde samenwerking geprofessionaliseerd. Dit zal worden bereikt middels het continueren en structureren van het in 2018 opgezette bestuurlijk platform in Limburg, casus overleggen en periodiek gegevens overleggen (POG) tussen ketenpartners. Met behulp van de branche- en risicogerichte aanpak, die is geïmplementeerd in 2019, kunnen gezamenlijk met de ketenpartners prioriteiten en risico's makkelijker worden op- en aangepakt. Het gevolg is dat de samenwerking met ketenpartners, zoals met de Veiligheidsregio, het Waterschap, Rijkswaterstaat, Politie en NVWA, verder wordt geprofessionaliseerd.
Uitdagingen die gezamenlijk worden opgepakt zijn de aanpak van drugsdumpingen, de sanering van asbestdaken en aanpak van de mestketen.

3.7 Cybersecurity
De omvang en ernst van de digitale dreiging in Nederland zijn nog steeds aanzienlijk en blijven ontwikkelen. Er is sprake van een continue digitale dreiging voor de nationale veiligheid. De Nederlandse maatschappij en economie is volledig afhankelijk geworden van digitale middelen. Steeds meer installaties zijn aangesloten op internet om efficiënter te werken, te kunnen rapporteren en plaats onafhankelijk te kunnen besturen.
De kwetsbaarheid en de veiligheidsrisico's nemen echter enorm toe. Installaties zijn door criminelen te hacken die vervolgens de installaties kunnen laten ontregelen met mogelijk desastreuse milieurisico's tot gevolg.
Deze dreigingen worden steeds reëler en groter. Voor 2020 betekent dit voor onze organisatie dat wij onze medewerkers alert moeten maken op deze risico's. Denk hierbij aan gerichter toezicht op deze risico's en beveiligingen.

3.8 Door ontwikkelen RUD, versterken onderlinge samenwerking
De hierboven geschetste ontwikkelingen hebben invloed op het takenpakket dat binnen RUD-verband wordt georganiseerd. Over de wijze waarop deze taken het best kunnen worden georganiseerd blijft de RUD in dialoog met haar deelnemers.

De economische ontwikkelingen en dan met name de groei van de afgelopen periode zorgt voor uitbreiding van werkzaamheden binnen het VTH-domein. Hierdoor ontstaan vacatures bij de verschillende partners, die vanwege specialistische aard ook niet altijd goed opvulbaar zijn. Dit ook mede door de krapte op de arbeidsmarkt. Deze krapte geldt niet alleen in onze regio, maar landelijk binnen het gehele VTH-domein. Als partners binnen de RUD LN slaan we de handen ineen om gezamenlijk de capaciteitsproblematiek op te pakken.

Daarnaast hebben we aandacht voor de aanwezige kwaliteit en kennis bij de medewerkers. De RUD LN investeert permanent in kennis, kunde en competenties van de medewerkers werkzaam binnen de RUD LN. De RUD academie verzorgt cursussen en trainingen gericht op de praktijk. Zo willen we de medewerkers blijven boeien en binden aan onze organisaties.

4. Financiële uitgangspunten
In dit hoofdstuk worden de financiële uitgangspunten voor de begroting 2020 benoemd. De afwijkingen ten opzichte van de begroting 2019 zijn beperkt.

4.1 Algemeen
- Het belangrijkste uitgangspunt voor de meerjarenbegroting 2020-2023 is dat de baten en lasten in evenwicht zijn, zodat er meerjarig een sluitende begroting ligt. Dit is tevens een voorwaarde voor repressief toezicht.
- Financiële vertalingen rondom de ontwikkelingen met betrekking tot de omgevingswet, wet private kwaliteitsborging en het daarmee samenhangende inbreng takenpakket wordt in de jaren richting de invoering uitgewerkt. Dit betekent dat er bij de opstelling van de begroting 2020 nog geen concrete financieel vertaling opgenomen kan worden. Dit is voorzien in het jaar 2021.

4.2 Exploitatie (lasten en baten)
- Voor de indexering van loon-en prijsstijgingen wordt uitgegaan van de meest actuele raming van het CPB (MEV, loonvoet sector overheid en overheidsconsumptie netto materieel imoc) en voor de Provincie het CBS (DPI).
- Zoals bij de beleidsmatige ontwikkelingen is weergegeven, wordt er geïnvesteerd in een VTH-systeem. Conform de eerdere besluitvorming worden de kosten van het VTH systeem in eerste instantie gedekt uit de bestemmingsreserve VTH-systeem. Na uitputting worden de jaarlijkse licentie-, hosting- en beheerkosten verdisconteerd in de deelnemersbijdrage.

4.3 Weerstandscapaciteit
Bij de oprichting van de gemeenschappelijke regeling is een risico-inventarisatie uitgevoerd. Uit die risico-inventarisatie en de bijbehorende beheersmaatregelen bleek dat het vooralsnog niet nodig was om een eigen risicoreserve in te stellen.
Het rekeningresultaat wordt jaarlijks verrekend met de deelnemers. Mochten zich risico's voordoen die groter zijn dan de post onvoorzien van € 50.000, dan dienen deelnemers deze extra kosten te betalen.
Mede gezien het advies van de toezichthouder zal in de begroting 2020 de risico-inventarisatie geactualiseerd en gekwantificeerd worden, waardoor een beter onderbouwd inzicht zal ontstaan van het benodigd weerstandsvermogen. Daarnaast is in het algemeen bestuur van 20 september 2018 besloten om dit onderwerp ter besluitvorming mee te nemen in de P&C cyclus 2019. Het algemeen bestuur zal uiteindelijk beslissen tot het wel dan niet over gaan tot de vorming van een algemene reserve.

4.4 Tarieven
Voor de uitwisseling van expertise tussen de deelnemers is de afspraak dat de gewerkte uren worden verrekend op basis van vooraf vastgestelde uurtarieven.
Doordat de berekeningswijze in de gebruikte handleiding overheidstarieven van 2018 is aangepast is voorgesteld om voor de tarieven van 2019 tot een nieuwe gezamenlijke basis te komen.
Besluitvorming zal in december 2018 plaatsvinden door het algemeen bestuur.
Het besluit zal ook gelden voor het jaar 2020.

4.5 Impact ontwikkelingen
De ontwikkelingen kunnen financiële gevolgen met zich mee brengen.
Een toename in werkzaamheden, zoals de energietaken kan voor individuele partners betekenen dat zij of meer financieringsmiddelen in brengen in de RUD LN of dat zij her prioriteren in werkzaamheden, waarbij de restrisico's individueel afgewogen moeten worden.
De ontwikkelingen zoals de omgevingswet en cybersecurity zorgt voor een "claim" op het opleidingsbudget. De aankomende periode zal ingezet worden op bijvoorbeeld cursussen in houding en gedrag.
Inzet op de arbeidsmarktkrapte kan ervoor zorgen dat er een deel van ons opleidingsbudget hiervoor gereserveerd wordt. Denk hierbij aan scholing van onervaren nieuwe medewerkers.
Vooralsnog wordt ingeschat dat de middelen toereikend zijn.